

IGRA SVETLOBE IN SENCE

Anka Lisec

glavna in odgovorna urednica Geodetskega vestnika

Spoštovani bralci in bralke Geodetskega vestnika!

Letošnjo pomlad so stroko zaznamovale različne prireditve, med drugim so se zaprla vrata uspešno izvedenega in izredno lepo obiskanega 43. Geodetskega dne s pomenljivim naslovom *Geodetska (r)evolucija*. Pestre pomladne dni je simbolično napovedal že letošnji prvi pomladni dan, ki je prinesel zanimiv astronomski dogodek – po dolgem sušnem obdobju smo lahko v Sloveniji opazovali delni Sončev mrk. Seveda ga ne moremo primerjati s popolnim Sončevim mrkom, za opazovanje katerega bi se morali dvajsetega marca odpraviti bolj na sever. Izjemni naravni pojav, vreden opazovanja, pa je le rezultat igre geometrije med svetlobo in senco – nastane, kadar se Sonce, Luna in Zemlja navidezno poravnajo na premico, Luna pa je med Zemljo in Soncem. Zaradi redkosti tega nenavadnega pojava je imel Sončev mrk v davnini pogosto mističen, usoden in celo zastrašujoč pomen. Toda pojave, kot je Sončev mrk, znamo danes sprejemati in spremljati z razumom. Razumno dojetje Sončevega mrka je rezultat dejstva, da ga je človek večkrat opazoval, v različnem obsegu, iz različnih zornih kotov, na različnih lokacijah. S tem se je razblinilo njegovo mistično in vraževerno dojetje ...

Mrk, senca, tema tradicionalno simbolizirajo tesnobo, pesimizem, težave. Na drugi strani je svetloba, ki upodablja upanje, optimizem, rešitev. Če je v naravi senca le rezultat igre svetlobe, bi potem morda lahko lažje razumeli tudi težave v stroki, če bi razumeli ozadje nastanka »sence«? Saj je vse le igra geometrije med svetlobo in senco! Če bomo razumeli posamezen pojav, bomo lažje vedeli, kje najti »svetlobo«.

Med aktualne »zaskrbljujoče pojave« v stroki lahko zagotovo uvrstimo tematiko (de)regulacije poklicev. Slovenski tednik je ob koncu prispevka o deregulaciji trgovskega poklica nedavno zapisal, da so »*po napovedih Vlade trgovski poklici šele začetek obsežne deregulacije poklicev v Sloveniji. Sledi še 13 dejavnosti, od pogrebne do geodetske.*« Tematika je očitno zelo razburkala geodetsko strokovno javnost. Zelo podoben odziv, upam, je tudi na »rušenje dobrih praks« v javnem sektorju. Z odobravanjem smo pred leti opazovali, kako sta skupno lokacijo za svoje stranke našli zemljiška knjiga in pisarna geodetske uprave v Trebnjem in Murski Soboti – vse za državljanom prijazno in učinkovito upravo. Geodetsko pisarno v Trebnjem so zaprli, v Murski Soboti bodo morali geodeti to leto dati culo na rame in oditi drugam. Zarota? Prepričana sem, da ne, in če želimo dobro stroki, se ne bomo smeli zatekati k poljudnim, včasih že skoraj mističnim in vraževernim razlagam. Namesto tega najprej z razumom proučimo »pojav«, vladno

namero pa raje vzemimo kot izziv in uredimo težave, ki se, hoteli ali ne, pojavljajo pri sedanjem sistemu reguliranja in organizacije geodetske stroke v Sloveniji.

Ne glejmo stran ali le iz enega zornega kota. Prav tako ne proučujmo le sedanjega stanja, ampak se obrnimo tudi v preteklost, pogledjmo, kako imajo stroko regulirano v tujih primerljivih državah, kako razmišljajo druge stroke, in predvsem razjasnimo, kaj je naš cilj, kaj je naša vizija. Za osnovno vodilo pri urejanju področja geodetske dejavnosti pa vzemimo *Kodeks poklicne etike* in *Kodeks profesionalnega obnašanja geodeta* mednarodne zveze geodetov FIG, ki izpostavljata, da so osnovna vodila poklica geodeta (1) *poštenost*, (2) *neodvisnost*, (3) *prizadevnost in strokovnost*, (4) *odgovornost*, (5) *skrb za javni interes*. Dobro bi bilo, da temeljna priporočila kodeksa že sedaj upoštevamo pri svojem delu. *Kodeks profesionalnega obnašanja geodeta* pa med temeljnimi zahtevami navaja, da morajo geodeti skrbeti za nepristranske in strokovne rešitve, da sprejemajo in opravljajo le naloge, ki so s področja njihovih strokovnih sposobnosti, da nadgrajujejo svoje znanje in spretnosti s sodelovanjem v ustreznih programih nepretrganega poklicnega usposabljanja, da so poučeni o osnovnih načelih, ki so potrebna pri delu na novih strokovnih področjih, in se po potrebi posvetujejo z drugimi strokovnjaki ter da ne sprejmejo nalog, če nimajo sredstev in virov, da bi delo opravili strokovno in v dogovorjenem času ...

Obeta se vroče poletje. Želim vam, da poleg dela v teh poletnih dneh najdete čas tudi za oddih in prebiranje poletne številke Geodetskega vestnika, ki ponuja mavrično paleto prispevkov. Sodelavcem in avtorjem iskrena hvala, da s tako vnemo soustvarjate našo skupno revijo. Upam, da se nam v naslednji številki pridružite tudi novi avtorji! Vabljeni!